

NOVICE S PODROČJA DELA GEODETSKE UPRAVE RS

Tomaž Petek

Spoštovani bralci Geodetskega vestnika, v nadaljevanju smo pripravili povzetek nekaterih dejavnosti in dogodkov, ki so zaznamovali delovanje Geodetske uprave RS med izidom dveh števil strokovne publikacije. V branje vam tako ponujamo informacije o prenovi portala in objavi gradiva o vzpostavljanju sistema množičnega vrednotenja nepremičnin ter informacije z mednarodnih konferenc, na katerih je geodetska uprava sodelovala s prispevki in referati.

GRAFIČNA IN VSEBINSKA PRENOVA PORTALA PROSTOR

Z namenom približevanja potrebam uporabnikov je geodetska uprava konec maja 2017 grafično in vsebinsko prenovila in nadgradila portal Prostor (<http://www.e-prostor.gov.si/>), ki je tako postal pestrejši in bolj pregleden. Vse strani so prilagojene za uporabo na mobilnih napravah. Povezave na notranjih straneh portala se sedaj oblikujejo drugače kot na starih straneh, zato preverite in po potrebi osvežite svoje bližnjice!

10. REGIONALNA KONFERENCA O KATASTRU IN INFRASTRUKTURI ZA PROSTORSKE INFORMACIJE V REGIJI ZAHODNEGA BALKANA

Od 8. do 9. junija 2017 je v organizaciji Agencije za kataster nepremičnin Republike Makedonije v Skopju potekala že 10. redna letna konferenca o katastru in infrastrukturi za prostorske informacije v regiji zahodnega Balkana. Na konferenci je sodelovalo več kot sto udeležencev iz dvanajstih držav ter predstavniki mnogih mednarodnih organizacij in združenj. Geodetsko upravo Republike Slovenije sta zastopala generalni direktor Anton Kupic in Tomaž Petek. Udeležence je v uvodu nagovoril minister za promet in zveze v vladi republike Makedonije ter napovedal nove reforme na področju evidentiranja nepremičnin, ki si jih je zadala pred kratkim imenovana vlada. Sledile so predstavitve o delovanju združenja Eurogeographics in UN-GGIM Evropa ter predstavitve regionalnih projektov IMPULS in SPATIAL. V popoldanskem delu konference so svoje delovanje opisali predstavniki geodetskih fakultet in zbornic geodetov iz zahodnobalkanske regije. Opisali so vsebine izobraževalnih programov in predstavili načrte za prihodnost izobraževalnega procesa na področju geodezije.

Drugi dan konference sta se predstavili obe nosilni organizaciji na področju registracije nepremičnin v Turčiji, in sicer Generalna komanda za topografijo in kartografijo, ki deluje v okviru turškega ministrstva za obrambo, ter Direktorat za kataster in register zemljišč, ki je zadolžen za evidentiranje podatkov o zemljiščih in lastnikih zemljišč v Turčiji. Turčija je v zadnjih letih močno izboljšala in posodobila sistem zemljiške administracije.

Udeleženci okrogle mize med razpravo na 10. regionalni konferenci.

Sledila so predavanja o rezultatih geodetskih uprav iz regije v preteklih desetih letih. Federacija BiH je na primer poenotila SW za zemljiški kataster v vseh lokalnih skupščinah občin in v sistem vgradila tudi časovno komponento. Hrvaška geodetska uprava je vzpostavila enoten informacijski sistem skupaj z zemljiško knjigo, morda še največji napredek pa so pri registraciji nepremičnin izvedli ravno v Makedoniji. V večini držav so vzpostavili mreže GNSS-postaj in izdelali ortofoto načrte za ozemlje svojih držav, medtem ko se trenutno izvajajo aktivnosti vzpostavljanja registra naslovov, vrednotenja nepremičnin in katastra podzemnih vodov.

V sklepnem delu konference so o projektih in načrtih za sodelovanje v regiji zahodnega Balkana spregovorili še predstavniki Norveške in Švedske geodetske uprave ter predstavnik CLGE, ki je govoril o pomenu reguliranega poklica in javnih pooblastil na področju geodetske dejavnosti. Udeleženci so sklenili, da bo naslednja konferenca junija 2018 v Sofiji.

SEDMO PLENARNO ZASEDANJE SKUPINE STROKOVNJAKOV PRI OZN ZA GLOBALNO UPRAVLJANJE GEOGRAFSKIH INFORMACIJ – UN-GGIM

Od 1. do 4. avgusta 2017 je na sedežu Organizacije združenih narodov v New Yorku potekalo sedmo plenarno zasedanje skupine strokovnjakov za globalno upravljanje geografskih informacij UN-GGIM. Udeležilo se ga je 268 delegatov iz 87 držav članic OZN ter 82 predstavnikov različnih nevladnih organizacij ter strokovnih mednarodnih združenj in organizacij. Slovenijo je zastopal predstavnik naše geodetske uprave, ki je v tem mandatu član evropskega regionalnega izvršilnega odbora skupine strokovnjakov za upravljanje geografskih informacij v Evropi (UN-GGIM Evropa).

Pred uradnim zasedanjem je bila na sporedu vrsta spremljevalnih dogodkov ter sestanek izvršilnega odbora UN-GGIM Evropa. Na forumu z naslovom *Kje so podatki?* je bila obravnavana Agenda 2030 za doseganje

ciljev trajnostnega razvoja. Svoje poglede so predstavili predstavniki različnih organizacij, ki delujejo v okviru OZN, in še drugih organizacij. Predstavitve so podali predstavniki statistične komisije (UNSD), Programa ZN za naselja (UN-HABITAT), Programa ZN za okolje (UNEP), Ekonomske komisije ZN za Afriko (UNECA) ter Svetovne banke in Evropske vesoljske agencije (ESA).

Dvorana med sedmim plenarnim zasedanjem UN-GGIM.

Večina predstavitev se je nanašala na določitev kazalnikov in zagotavljanje ustreznih prostorskih podatkov, potrebnih za spremljanje doseganja ciljev trajnostnega razvoja. Predstavniki agencije ESA je napovedal program EO4SD, v katerem bodo uporabili rezultate daljinskega zaznavanja in opazovanja zemlje za potrebe trajnostnega razvoja. Na enem od spremljevalnih dogodkov je predstavnik Eurogeographica Mick Cory predstavniku kartografske enote GIS pri OZN predal podatke o administrativnih mejah na območju geografske Evrope, ki jih enota potrebuje v okviru projekta vzpostavitve baze administrativnih enot na drugi ravni podrobnosti (angl. *second level administrative boundary – SALB*) (http://www3.who.int/whosis/gis/salb/salb_home.htm).

Plenarni del zasedanja se je začel v sredo, 2. 8. 2017, dopoldne in je trajal vse do petka, 4. 8. 2017, popoldne. Odprl ga je g. Liu Zhenmin, namestnik generalnega sekretarja OZN, odgovoren za ekonomske zadeve (USG DESA), ki je povzel ključne dejavnosti OZN na področju zagotavljanja ciljev trajnostnega razvoja v obdobju od zadnjega zasedanja UN-GGIM. Vsa gradiva, obravnavana na plenarnem zasedanju, so dostopna na spletni strani UN-GGIM. Sledili so nastopi predstavnikov regionalnih odborov UN-GGIM, ki delujejo na petih svetovnih celinah. Vsebina predstavitev je povzeta v dokumentu z naslovom *Contribution of regional committees and thematic groups to the global geospatial information agenda*.

V nadaljevanju plenarnega zasedanja so bili obravnavani posamezni pripravljene dokumenti, vsaki predstavitvi je sledila izčrpna razprava. V tem poročilu so povzete samo nekatere ključne ugotovitve iz razprave in sprejeti sklepi.

Delovna skupina UN-GGIM za globalni geodetski referenčni sistem je predstavila vsebino poročila o svojem delu v preteklem letu (Global geodetic reference frame). V razpravi, ki je sledila, je bilo predstavljeno tudi stališče UN-GGIM Evropa, v katerem je bila izražena podpora za predlagani petletni program dela delovne skupine in namero, da ob robu naslednjega foruma UN-GGIM na visoki ravni, ki bo v Mexico Cityju novembra 2017, ustanovijo podskupino za geodezijo. UN-GGIM Evropa podpira prizadevanja za odpravo podvajanja dela na tem področju ter vključitev vseh ustreznih deležnikov v pripravo tako imenovanega vzpostavitevnega dokumenta (angl. *position paper*) ter analize GAP.

Poročilo je predstavila tudi delovna skupina UN-GGIM, ki obravnava temeljne podatkovne nize na globalni ravni (Determination of global fundamental geospatial data themes). Sledila je razprava, v kateri je večina razpravljavcev podprla predstavljeni seznam minimalnih temeljnih geoprostorskih nizov podatkov, ki se zahtevajo na globalni ravni, ter se zavzela za dokončanje začetega dela v tej delovni skupini. Naslednji koraki bodo namenjeni predstavitvi rezultatov širši skupnosti strokovnjakov v državah članicah OZN.

Delovna skupina UN-GGIM, ki obravnava trende na področju institucionalne organiziranosti upravljanja prostorskih podatkov na globalni ravni, je predstavila poročilo z naslovom Trends in national institutional arrangements in global geospatial information management in še nekaj spremljevalnih dokumentov s priporočili in opisov primerov dobrih praks (Framework, Principles and Guidelines | Compendium of Good Practices). V razpravi, ki je sledila, se je potrdila ugotovitev, da gre za obsežno in večplastno vprašanje. Pri UN-GGIM Evropa so zastopali stališče, da so lahko primeri dobrih praks zelo koristen pripomoček za izboljšanje institucionalne ureditve na tem področju. Predstavljeni dokumenti omogočajo lažjo izvedbo naslednjih korakov, ki so vključeni v program dela delovne skupine.

Sekretariat je predstavil poročilo o pravnem in političnem okvirju globalnega upravljanja prostorskih podatkov (Legal and policy frameworks, including issues related to authoritative data), v katerem je napovedana ustanovitev delovne skupine, ki bo obravnavala to področje. Večina razpravljavcev je podprla predstavljeno zamisel in spodbudila enakopravno vključenost predstavnikov držav z vseh geografskih območji sveta v njeno delo. Stališče UN-GGIM Evrope je, da mora delo v delovni skupini potekati na podlagi enakopravnega vključevanja stališč vseh deležnikov in ne sme biti pod enostranskim vplivom ene skupine, kot je bilo mogoče razumeti iz konvencije, ki jo je leta 2015 pripravilo mednarodno združenje pravnikov/odvetnikov IBA (*International Bar Association*).

Tri mednarodne standardizacijske organizacije (OGC, ISO in IHO) so pripravile skupno poročilo o uporabi standardov pri globalnem upravljanju prostorskih informacij (Implementation and adoption of standards for the global geospatial information community), v katerem so podane ugotovitve o stanju standardizacije ter priporočila in napotki za izboljšanje tega področja. Predstavniki UN-GGIM Evropa je predstavil skupno stališče članov iz Evrope, ki podpiramo proces standardizacije obravnavanega področja, ter napovedal posebno delavnico v okviru konference evropskih statistikov, ki bo med 6. in 8. novembrom v Stockholmu. V nadaljevanju zasedanja je bil predstavljen tudi dokument o povezovanju prostorskih in statističnih podatkov (Integration of geospatial, statistical and other related information).

Statistična komisija OZN je v dokumentu poudarila potrebo po nadaljevanju prizadevanj za sodelovanje geodetskih in statističnih uprav v državah članicah OZN, pri čemer je mišljeno, da ima skupina

strokovnjakov za globalno upravljanje prostorskih podatkov vlogo koordinatorja. Na šestem plenarnem zasedanju UN-GGIM leta 2016 je bila ustanovljena nova delovna skupina na globalni ravni, ki se ukvarja z zemljiško administracijo in upravljanjem zemljišč. Vodi jo predstavnica UN-GGIM Evropa. Čeprav je imela skupina ustanovni sestanek šele maja 2017, je do tokratnega zasedanja že izdelala prvo poročilo z naslovom *Application of geospatial information related to land administration and management*. V razpravi so države članice OZN izrazile veliko podporo delovnemu programu za leti 2017 in 2018 ter poudarile potrebo po odzivu delovne skupine na obveznosti, ki se v Agendi 2030 nanašajo na upravljanje zemljišč in zemljiško administracijo.

V predstavitvi seznama globalnih kazalnikov za spremljanje ciljev trajnostnega razvoja (Global Indicators Geospatial shortlist) je delovna skupina IAEG-SDGs podala poročilo o svojem delu in predstavila dokument z naslovom *Geospatial information for sustainable development*. V razpravi je prevladalo mnenje o veliki potrebi po regionalnem povezovanju pri spremljanju ciljev trajnostnega razvoja.

Delovna skupina, ki se ukvarja z opredelitvijo vloge prostorskih podatkov za potrebe preprečevanja naravnih nesreč in ukrepanje ob odpravi njihovih posledic, je predstavila dosedanje rezultate, ki so strnjeni v dokumentu z naslovom *Geospatial information and services for disasters*. Razpravljavci so menili, da ni treba hiteti s pripravo resolucije OZN na tem področju, dokler niso izčrpane druge možnosti za oblikovanje skupnega stališča ter povezovanje in sodelovanje.

Predstavnik Slovenije med plenarnim zasedanjem UN-GGIM.

UN-GGIM je v sodelovanju s sekretariatom in Svetovno banko pripravil poročilo z naslovom *National geospatial data and information systems*, v katerem je predstavljena skupna vizija pri podpori in pomoči posameznim državam na področju premagovanja digitalne ločnice in vzpostavljanju nacionalnih informacijskih infrastruktur za prostorske informacije in nacionalnih informacijskih sistemov. V razpravi je

bila izražena podpora predstavljeni nameri in sklenjenemu dogovoru med statistično enoto OZN in Svetovno banko o sodelovanju na navedenem področju.

Pregled dejavnosti Organizacije združenih narodov na področju upravljanja prostorskih podatkov je predstavil predstavnik sekretariata OZN, ki je izdelal dokument *Review of United Nations activities in geospatial information management*. Večina sodelujočih v razpravi je podprla tretjo od predstavljenih možnosti, ki predvideva manj formalno povezovanje vseh organizacijskih enot in skupin, delujočih v okviru OZN na področju upravljanja prostorskih podatkov in storitev v zvezi z njimi. Uresničevali bi ga s sistemsko mrežo tematskih skupin.

Razširjeni biro UN-GGIM je posredoval udeležencem plenarnega zasedanja gradivo z naslovom *Strengthening geospatial information management*, v katerem so zbrane ugotovitve in priporočila o prihodnjih strateških usmeritvah za aktivnosti, ki jih bo UN-GGIM izvajal naslednjih pet let, do naslednjega poročila za Ekonomski in socialni svet (ECOSOC). Sekretariat UN-GGIM je pripravil tudi informacijo o uporabi prostorskih podatkov na področju pomorstva (*Marine geospatial information*).

OBJAVLJEN DOKUMENT O UVELJAVITVI IN IZVAJANJU MNOŽIČNEGA VREDNOTENJA NEPREMIČNIN V SLOVENIJI

Geodetska uprava Republike Slovenije je na svoji spletni strani objavila dokument z naslovom *Uveljavitev in izvajanje množičnega vrednotenja nepremičnin v Sloveniji*. Z njim želi informirati in krepi razumevanje javnosti o vsebini, vlogi in namenu sistema množičnega vrednotenja nepremičnin v Sloveniji. Dokument na kratko opisuje vzpostavljanje podlag za delovanje sistema, postopke priprave prvih modelov vrednotenja v letih 2010–2012 ter vzdrževanje sistema za čim boljše ocene tržnih vrednosti nepremičnin.

Geodetska uprava Republike Slovenije
Urad za množično vrednotenje nepremičnin

UVELJAVITEV IN IZVAJANJE
MNOŽIČNEGA VREDNOTENJA
NEPREMIČNIN V SLOVENIJI

September 2017

Naslovna stran gradiva..

V dokumentu so tudi kritično predstavljene dosedanje izkušnje z vzpostavitvijo in izvajanjem množičnega vrednotenja, predstavitev je dopolnjena s pregledom stroškov vzpostavitve in vzdrževanja sistema množičnega vrednotenja. Dokument odgovarja na vrsto vprašanj in dilem strokovne in laične javnosti ter s svojo sporočilnostjo omogoča učinkovitejšo in bolj usmerjeno razpravo v postopku sprejemanja ZMVN-1.

KONFERENCA INSPIRE 2017

Od 6. do 8. septembra 2017 je v Strasbourgu v Franciji potekala konferenca INSPIRE 2017. V dneh od 4. do 5. septembra pa je bila organizirana še vrsta delavnic v sosednjem mestu Kehl v Nemčiji. Konference se je udeležilo 650 obiskovalcev in predavateljev, ki so v šestih vzporednih sekcijah predstavili 240 referatov v 48 vsebinskih sklopih. Zaradi velikosti šteje konferenca med vodilne dogodke na temo geoinformatike, zagotavljanja in uporabe prostorskih podatkov v skladu z zahtevami evropske direktive INSPIRE.

Letošnja konferenca je potekala pod naslovom *Thinking out of the box*. Poudarek je bil na posodobitvi procesov ePoročanja ter prikazu obstoječih orodij za preverjanje skladnosti rešitev s specifikacijami INSPIRE. Predstavljeni so bili rezultati posameznih poročil, v katerih je evropska komisija popisala izvajanje obveznosti iz direktive INSPIRE v državah članicah (tako imenovanih *country fichev*). Poročila so dostopna na spletni strani INSPIRE. V veliko prispevkih je bilo obravnavano tudi zagotavljanje trajnih enoličnih identifikatorjev, semantične medopravilnosti ter povezave INSPIRE z nalogami eUprave. Ena od osrednjih tem je bilo povezovanje prostorskih in neprostorskih podatkov ter horizontalno povezovanje programov, pobud in iniciativ na ravni EU in mednarodni ravni. V precej prispevkih je bilo obravnavano tudi povezovanje prostorskega načrtovanja in nacionalnih infrastruktur za prostorske podatke.

Udeleženci med plenarnim zasedanjem..

V nadaljevanju je povzetih nekaj prispevkov s konference:

Na otvoritvem plenarnem zasedanju konference je bil podan pregled vseh ključnih programov in aktivnosti, ki jih izvajajo evropska komisija in njeni direktorati na področju okolja (GD ENV) in informacijske družbe (GD INFISO) ter upravljanja prostorskih podatkov. Na plenarnem delu zasedanja so sodelovali generalna direktorja GD ENV Daniel Calleja in GD INFISO Roberto Viola ter Robert Herman, predsednik metropolitanskega območja Strasbourg, ter drugi visoki predstavniki evropske komisije ter držav gostiteljic Francije in Nemčije. Po desetletju izvajanja direktive INSPIRE številne javne uprave vodijo in vzdržujejo veliko prostorskih podatkov in storitev, do katerih tudi omogočajo dostop. Več podatkov je na voljo na spletni strani programa ISA2 (<http://ec.europa.eu/isa/>).

Sledila je vrsta vzporednih sekcij, razdeljenih na vsebinska področja. V bolj tehnično usmerjenih so bila v ospredju vprašanja o razširitvah standardov INSPIRE, skupnih enoličnih identifikatorjih (URI), rešitvah glede vodenja registrov (Reg3stry, UKGovLD), samodejnem povezovanju podatkov (LinkedData), organizaciji in vodenju portalov INSPIRE itd.

Drugo plenarno zasedanje je bilo usmerjeno na regionalno raven, ki je tudi odgovorna za izvajanje direktive INSPIRE, in zato vir za drugačno, vendar pomembno perspektivo. Regije se tako na primer ukvarjajo s specifičnimi izzivi, ki zahtevajo ustvarjalne rešitve (na primer omejeni viri). Regije so neposredni vmesnik med državljani in administracijo ter raven za izvajanje projektov e-uprave, ki zahtevajo interakcijo med različnimi ravnmi uprave.

Udeleženci konference INSPIRE iz Slovenije.

Tomaž Petek med predstavitvijo slovenskega referata..

V sekciji Alignment with National, EU and International Policies je Tomaž Petek predstavil referat z naslovom *Merging INSPIRE Obligations with eGov and Open Data Initiative in Slovenia*. V isti sekciji so bile predstavljene še izkušnje Slovaške, Nemčije, Nizozemske in Španije v zvezi z povezovanjem IN-

SPIRE in odprtih podatkov, posodobitve ter avtomatizacije ePoročanja. Predstavljeno je bilo orodje v okviru Hale, ki ga je razvil nizozemski Geonovum za preoblikovanje nizov podatkov v obliko GML in XML, kot jo zahteva okoljsko poročanje. Orodje je brezplačno na voljo tudi drugim državam članicam.

Na drugem plenarnem delu zasedanja so predstavniki evropske komisije in posameznih držav in regij predstavljali primere čezmejnega in medregijskega sodelovanja pri uporabi in izmenjavi prostorskih podatkov in zagotavljanju omrežnih storitev. Večkrat je bil izpostavljen program Copernicus in njegovi in situ podatki ter podatki Sentinel, ki so prosto dostopni uporabnikom prek portala CORDA. Več informaciji je na voljo na spletni strani programa Copernicus (http://ec.europa.eu/growth/sectors/space/copernicus_en). V nadaljevanju so v strnjeni obliki predstavljeni še nekateri drugi poudarki s posameznih predavanj oziroma smernic, podanih na predavanjih, celotna predavanja pa bodo uporabnikom na voljo na spletni strani konference.

Na tehnološkem področju oziroma pri razvoju storitev je veliko poskusov, kako povezati infrastrukturo INSPIRE oziroma na ISO/OGC-standardih razvite storitve z usmeritvami in storitvami na podlagi W3C ter s storitvami, ki se razvijajo v okviru stebra e-uprave in ISA, ter s strategijo digitalnega trga. V tem kontekstu so bile predstavljene različne rešitve oziroma prototipi za vzpostavitev enoličnih, dolgoročno nespreminjajočih se identifikatorjev, dostopnih prek URI-povezav (gl. npr. predavanje *Developing a national Persistent Identifier Management System*), poskusi prikaza enostavnejših URI-povezav do uporabnikov z uporabo NGINX reverse proxy (*GMLID-EU – data access point for short URLs. Harmonized access to data using INSPIRE WFS download services*).

Posebno pozornost smo posvetili predstavitvam, povezanim z implementacijo sistema Re3gistry. V povezavi s tem smo se posvetovali s kolegi, ki so sistem že implementirali (v Avstriji imajo na primer veliko pripomb glede trenutne funkcionalnosti sistema), pa tudi z razvijalci sistema, ki so na predavanju z naslovom *Re3gistry version 2 – Manage and share reference codes in a simple way* predstavili sedanjí razvoj sistema. Glede na slišano pričakujemo, da bo verzija 2, ki bo predvidoma dostopna konec januarja 2018, vsebovala niz funkcionalnosti in dopolnitev (na primer uporabniški vmesnik, avtentifikacijo in avtorizacijo, skrbništvo, procesni modul, možnost dodajanja lastnih atributov, servise nad podatki v realnem času ...).

Na področju razvoja programskih orodij je razvidno, da je odprtokodno okolje zelo dinamično. Poleg razvoja in dopolnitev posameznih orodij so se pojavili ponudniki, ki so integrirali posamezne produkte (na primer Geoserver, Geonetwork, Deegree) v povezan skupek orodij – v produkte, ki omogočajo zajem, kontrolo, metapodatke, vizualizacijo in prenos prostorskih podatkov v kontroliranem procesu, podprtem z nadzorom delovnih postopkov in nadzorom kakovosti metapodatkov, storitev in podatkov. Napredek je tudi pri orodjih za transformacijo (FME, HALE), ki omogočajo več integracije, boljše vmesnike in hitrejše delo, prikazani pa so bili tudi primeri poskusov namestitve prostorske infrastrukture v računalniški oblak z uporabo kontejnerjev Docker, razširitev Geonetworka za publiciranje vira Atom (angl. *Atom feed*).

Na splošni ravni so bile prikazane različne izvedbe INSPIRE na regionalni in nacionalni ravni. Tako so na primer v Luxembourg prešli na odprtokodna orodja (Geoserver, Geonetwork) in se implementacije lotili precej pragmatično – izvedli so le, kar je bilo obvezno (na primer odločili so se, da bodo metapodatkovni opisi le v angleškem jeziku, ker menijo, da je INSPIRE namenjen predvsem strokovno

usposobljenim uporabnikom). Sedaj na enem mestu skrbniška organizacija skrbi za 253 podatkovnih nizov 22 državnih organizacij.

Splošna ugotovitev je, da je INSPIRE kot infrastruktura za prostorske podatke na dobri poti, da je odlično opredeljena ter zelo dobro in kakovostno dokumentirana platforma. Dejstvo pa je, da je zasnova stara deset let, razvoj na področju informacijskih tehnologij pa je dinamičen, zato je treba iskati načine, kako bi se prilagodili novim tehnologijam in smernicam. Teh je kar nekaj, kot ene bolj aktualnih naj izpostavimo načine publiciranja, ki bi bili primernejši za semantični WEB (npr. RDF ter povezani podatki – *linked data*). Na tem področju še ne obstajajo ustrezne splošno sprejete metodologije in standardne rešitve za prostorske podatke, se pa izvajajo aktivnosti, tako poizkusi implementacij kot tudi usklajevanja med različnimi ključnimi deležniki JRC/ISO/OGC/W3C. Konkretnih končnih dokumentov še ni veliko, so pa že nastala nekatera priporočila, na primer Usmeritev za preverbo prostorskih podatkov v RDF ali dokument, ki sta ga skupaj pripravili delovni skupini iz OGC in W3C, Prostorski podatki in splet.

Tretje plenarno zasedanje je bilo namenjeno izmenjavi podatkov med javnim in zasebnim sektorjem, s poudarkom na potrebnih spremembah in dopolnitvah specifikacij INSPIRE, da bi izmenjava bolj stekla in bi postala del rednih procesov v gospodarstvu. Podatki, ki jih zbira zasebni sektor in državljani – s senzorji v internetu stvari in podatkovnem gospodarstvu na splošno –, eksponentno rastejo. Komisija v okviru spremljanja vmesnega pregleda strategije za enotni trg trenutno preučuje, kako bi lahko organi javnega sektorja bistveno izboljšali svoje odločanje, če bi lahko uporabljali tudi komercialne informacije, zlasti za namene javne zdravstvene politike, prostorskega urbanističnega načrtovanja, obvladovanja naravnih in tehnoloških tveganj, upravljanja energetske omrežij ali varovanja okolja. Na plenarnem zasedanju so udeleženci razpravljali, kako se morajo infrastrukture podatkov, kot je INSPIRE, razvijati v smeri, da se zagotovi učinkovita izmenjava informacij med zasebnim in javnim sektorjem ter državljani.

Tomaž Petek

Geodetska uprava RS

Zemljemerska ulica 12, SI-1000 Ljubljana

e-naslov: tomaz.petek@gov.si